

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **T. T. N.**, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 11. 2013, č. j. CPR-12413-1/ČJ-2013-930310-V237, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 17. 2. 2014, č. j. 50 A 1/2014 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh předchozích řízení

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 17. 2. 2014, č. j. 50 A 1/2014 - 49 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 11. 2013, č. j. CPR-12413-1/ČJ-2013-930310-V237 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná v něm potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort) ze dne 20. 8. 2013, č. j. KRPE-66898-42/ČJ-2013-170022-SV, jímž bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 téhož zákona, přičemž doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na jeden rok. Žalovaná při kontrole dne 12. 8. 2013 zjistila, že poslední oprávněný pobyt stěžovatelky na území České republiky trval na základě výjezdního

příkazu do dne 11. 8. 2013. Již předtím stěžovatelka opakovaně porušovala povinnost pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem dle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců a pro porušení této povinnosti s ní byla vedena dvě řízení o správním vyhoštění. Obě řízení však byla zastavena s tím, že realizace správního vyhoštění by byla nepřiměřená závažnosti jejího protiprávního jednání.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, kterou krajský soud napadeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění uvedl, že žalobní námitka vytykající napadenému rozhodnutí rozpor s § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je jen obecným tvrzením a je tak neprojednatelná. Krajský soud odmítl i názor stěžovatelky, že správní orgány řádně nezjišťovaly všechny skutečnosti rozhodné pro aplikaci § 119a zákona o pobytu cizinců, naopak měl za to, že se jimi zabývaly odpovídajícím způsobem, a s jejich závěry se plně ztotožnil. Odmítl i námitku poukazující na údajné porušení základních práv stěžovatelky, kterého se měly správní orgány dopustit tím, že její zástupkyni nebylo dne 16. 8. 2013 umožněno účastnit se jejího výslechu. K tomu konstatoval, že ve spise není nic, co by podporovalo tvrzení stěžovatelky, a stěžovatelkou zmiňovaná plná moc nebyla předložena ani při jednání dne 17. 2. 2014. Krajský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním námitkám.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V první řadě vytkla správním orgánům, že nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezjistily všechny rozhodné okolnosti případu a porušily zásady správního řízení. Za zcela zásadní vadu správního řízení dále stěžovatelka považovala absenci právního zastoupení v době zahájení řízení, čímž jí mělo být upřeno právo na právní pomoc. Pochybení správních orgánů v tomto směru mělo konkrétně spočívat v tom, že právní asistentce advokátní kanceláře zastupující stěžovatelku nebyla umožněna přítomnost při výslechu stěžovatelky dne 16. 8. 2013, ač se prokázala plnou mocí udělenou právnímu zástupci stěžovatelky. Vzhledem k tomu stěžovatelka považovala za logické, že ve správním spise nemohla být k danému dni založena plná moc, neboť jejímu zástupci nebylo umožněno, aby ji do spisu vložil. Správnímu orgánu muselo být dle stěžovatelky zřejmé, že si přála být zastoupena, když se na služebnu správního orgánu nedostavila sama, ale v doprovodu pracovnice advokátní kanceláře, přičemž sama tato pracovnice se dožadovala přítomnosti u prováděného výslechu. Správnímu orgánu navíc bylo z jeho úřední činnosti známo, že stěžovatelka má zvoleného právního zástupce, který ji zastupoval v řízení před stejným správním orgánem. Stěžovatelka pak správním orgánům i soudu vytykala, že jejich rozhodnutí jsou v souvislosti s hodnocením přiměřenosti zásahu správního vyhoštění do jejího soukromého a rodinného života nesprávná a nepřezkoumatelná. Správní orgány i soud zcela přehlédly, respektive nepřikládaly žádný význam, skutečností, že stěžovatelka pobývala na území České republiky více než 10 let, uzavřela zde manželství, přičemž se svým manželem žije ve společné domácnosti a plánuje na území České republiky společnou budoucnost, plně se integrovala do společnosti a navázala zde základní životní vazby, které již na území domovského státu postrádá. V této souvislosti poukázala na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, dle níž nemůže stát zasáhnout do soukromého a rodinného života stěžovatelky kromě případů, kdy je to v demokratické společnosti nezbytné v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví, morálky nebo práv a svobod druhých. Stěžovatelka se domnívala, že pobytem bez platného oprávnění výše uvedené zájmy neporušila, a tak bylo namístě zohlednit zájem na ochraně jejího soukromého a rodinného života. Rovněž se domnívala, že v řízení nebyl žádným způsobem zohledněn

její vážný zdravotní stav, který ji omezuje v cestování, a v případě přesunu do Vietnamu by se mohl zásadním způsobem zhoršit. Závěrem namítla nezákonnost, nepřezkoumatelnost a nedostatky odůvodnění napadeného rozsudku, jelikož krajský soud údajně vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námítky uplatněné v žalobě, náležitě se nezabýval skutečným stavem věci, zcela pomínil jednoznačně prokázané skutečnosti a zjištěné skutečnosti hodnotil bez zvážení okolností celého případu, přičemž těchto pochybení se měl dopustit především ve vztahu k přezkumu zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Stěžovatelka také požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti zcela odkázala na shromážděný spisový materiál.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, osobou k tomu oprávněnou, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelka je zastoupena advokátem. Zdejší soud tedy přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[6] Vzhledem k logice stížnostních bodů Nejvyšší správní soud nejprve zaujal stanovisko ke kasační námitce vůči údajně nedostatečnému odůvodnění napadeného rozsudku. S ohledem na to, že nepoukazuje na žádné konkrétní pochybení krajského soudu v souvislosti s náležitostmi odůvodnění napadeného rozsudku (stěžovatelka pouze tvrdí, že krajský soud v tomto směru „pochybil především ve vztahu k přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele“), mohl se jí Nejvyšší správní soud zabývat pouze v obecné rovině. Se stěžovatelkou lze jistě souhlasit v tom, že z Listiny základních práv a svobod vyplývá obecný požadavek, podle něhož jsou soudy povinny svá rozhodnutí řádně zdůvodnit. Absence řádného odůvodnění napadeného rozsudku by tak vedla k jeho nepřezkoumatelnosti; takové rozhodnutí by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (srov. např. stěžovatelkou citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, všechna zde uvedená rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>). Tyto závěry obsahuje i stěžovatelkou citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), který v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu zároveň konstatoval, že není-li z odůvodnění rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námítky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, je nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS.). Nejvyšší správní soud má za to, že žádnou z výše uvedených vad napadený rozsudek netrpí. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl,

z jakých konkrétních podkladů vycházel, jaká zjištění z nich dovodil a jakými úvahami se při hodnocení věci řídil, pečlivě přitom vypořádal žalobní body týkající se hodnocení zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Napadený rozsudek je tedy bez jakýchkoliv pochybností přezkoumatelný, o čemž ostatně svědčí i to, že s jeho závěry stěžovatelka ve své kasační stížnosti bez problému polemizuje.

[7] Podstatou další kasační námitky je názor stěžovatelky, že správní orgány nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nepřihlédly ke specifickým okolnostem případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení. To stěžovatelka kvalifikovala jako porušení § 2 odst. 3 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za nutné poukázat na § 102 s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Zásadně tedy nelze koncipovat kasační námitky tak, jak to v tomto případě činí stěžovatelka, tedy stejně jako v žalobě ke krajskému soudu napadat procesní vady správního řízení, aniž by bylo rozvedeno, v čem měl krajský soud při vypořádání souvisejícího žalobního bodu pochybit. Tuto námitku by tedy bylo možné odmítnout, Nejvyšší správní soud se k ní však přesto vyjádřil. Učinil tak pouze ve stručnosti, neboť tato námitka je obdobně jako námitka předchozí položena pouze v obecné rovině a nepoukazuje na žádné konkrétní pochybení správního orgánu. Ustanovení § 3 správního řádu stanoví povinnost správních orgánů zjistit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti (zásada materiální pravdy), a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky § 2 správního řádu. Podle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že správní orgány pečlivě zjišťovaly všechny okolnosti potřebné pro náležité posouzení případu, vycházely i z listinných důkazů v předchozích řízeních o správním vyhoštění stěžovatelky, které dokládají mj. šetření v místě zaměstnání stěžovatelky, v místě jejího bydliště a v ordinaci její ošetřující lékařky. Tato šetření stejně jako sepisování protokolů o vyjádření stěžovatelky a jejího manžela nelze považovat za úkony, které by jednostranně směřovaly ke zjišťování skutečností pouze v neprospěch stěžovatelky. Není a nemůže být pochybením správních orgánů, že takto vzešlé skutkové podklady vyzněly v neprospěch stěžovatelky. Ostatně ani sama stěžovatelka žádné konkrétní rozpory skutkových zjištění nenamítla. Její obecné výtky směřující proti postupu správních orgánů tedy nejsou důvodné.

[8] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami, které se týkají zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Stěžovatelka v tomto směru vytýká správním orgánům nesprávný postup a nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí a krajskému soudu pak to, že uvedená pochybení správních orgánů do svého rozhodnutí převzal.

[9] Správní orgány při hodnocení přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky konstatovaly, že vyjádření její ošetřující lékařky i stěžovatelkou doložená lékařská zpráva vyvracejí argumenty o nemožnosti jejího vycestování. Ohledně jejího soukromého a rodinného života zjistily, že měla se svým současným manželem dvě děti, které v roce 2001 ponechala u svých rodičů ve Vietnamu a odcestovala bez víza a cestovního dokladu do České republiky. V letech 2004 až 2008 byla provdána za občana České republiky. Její současný manžel se o děti nestaral a neměl o ní žádné informace až do roku 2008, kdy přicestoval do České republiky za účelem ekonomických aktivit. Společné soužití s manželem a dětmi začalo až mezi lety 2008 až 2010. Děti jsou již dospělé, nemají žádné omezení v běžném způsobu života a stěžovatelka sama je považuje za samostatné a soběstačné. Správní orgány charakterizovaly společné soužití stěžovatelky s jejím manželem tak, že manžel je každý den (včetně víkendů a svátků) od 10.00 do 24.00 pracovní vyčerpán s přestávkou přes poledne,

kdy se vrací domů uvařit oběd, obstarat nákup potravin a léků a uklidit v domácnosti. Stěžovatelka se na chodu domácnosti s odvoláním na zdravotní důvody nepodílí. Správní orgán usoudil, že vazby stěžovatelky na Vietnam nejsou zcela vymizelé, neboť tam má rodiče a pouhá její neochota vycestovat nevylučuje zpětnou integraci; rovněž neuvedla žádný politický, náboženský či jinak závažný důvod, který by jí bránil návratu do Vietnamu. Její manžel i děti mají svobodnou volbu následovat ji do Vietnamu. Správní orgán v tomto směru vyšel i ze závěrů závazného stanoviska Ministerstva vnitra, jež pokládá vycestování stěžovatelky za možné. Správní orgány uvedly, že zabránění neoprávněnému pobytu cizinců na území České republiky a opakovanému porušování právních předpisů považovaly za legitimní cíl, který je oprávněně zasáhnout do práva na respektování soukromého a rodinného života stěžovatelky. Vzhledem k výše uvedenému správní orgány neshledaly důsledek rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeným. Krajský soud se s těmito závěry ztotožnil.

[10] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince. Podle § 174a téhož zákona správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. V případech, v nichž jde o posouzení otázky možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života cizince v důsledku jeho nuceného vycestování, je dále třeba vycházet z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Judikatura ESLP za rodinu ve smyslu čl. 8 Úmluvy považuje v první řadě vztah mezi manželi a mezi rodiči a nezletilými dětmi. Rodinný život zahrnuje i vztahy mezi dalšími příbuznými, u těchto vztahů však již existence rodinného života není předpokládána, ale bude záviset na všech okolnostech případu, zda mezi osobami existují skutečně „blízké osobní vazby“ (srov. Kmec, J. et al. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 872-873; dále jen „Komentář k Úmluvě“). Ve věcech vyhoštění pak Evropský soud pro lidská práva zaujímá ještě užší pohled na existenci rodinného života. Zde je omezen zpravidla na „jádro rodiny“ (věc *Slivenko proti Lotyšsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 9. 10. 2003, č. 48321/99, § 94). Například ve věci *A. W. Khan proti Spojenému království* (rozsudek ze dne 12. 1. 2010, č. 47486/06, § 32) Evropský soud pro lidská práva neuznal existenci rodinného života mezi dospělým dítětem a jeho rodiči z důvodu neprokázání „dostatečné míry závislosti“. Širší pojem oproti „rodinnému životu“ představuje „soukromý život“. Judikatura ESLP se totiž při jeho výkladu neomezuje pouze na oblast týkající se samotného jednotlivce. Respektování soukromého života musí dle ESLP zahrnovat do určité míry také právo na vytváření a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi. Garance poskytované čl. 8 Úmluvy tedy mají zajistit bez vnějších zásahů rozvoj osobnosti každého jednotlivce ve vztahu s dalšími lidskými bytostmi (Komentář k Úmluvě, str. 868-869; rozsudek ze dne 24. 2. 1998, *Botta proti Itálii*, č. 21439/93, § 32; obdobně rozsudek velkého senátu ze dne 10. 4. 2007, *Evans proti Spojenému království*, č. 6339/05, § 71).

[11] Práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem

(viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45). V této souvislosti lze doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07).

[12] Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje sociální dopady délky pobytu stěžovatelky a hloubku jejího rodinného vztahu na území České republiky, avšak v souvislosti s výše nastíněným komplexním posuzováním zájmů jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu je toho názoru, že v nyní posuzované věci je třeba zohlednit i další okolnosti. Je sice pravda, že stěžovatelka přicestovala do České republiky již v roce 2001 a žije zde ve společné domácnosti s manželem a dětmi. Kromě toho však neuvedla žádné jiné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o jejich základních životních vazbách v České republice či plné integraci do zdejší společnosti. Manžel stěžovatelky žije v České republice až od roku 2008, její děti až od roku 2010. Všichni jsou vietnamské národnosti, nic tak nebrání jejich společnému soužití ve Vietnamu ani reintegraci stěžovatelky v zemi původu (ta je navíc ulehčena tím, že má ve Vietnamu rodiče). Stěžovatelka uzavřela manželství v roce 2009, tedy v době, kdy byl její pobytový status na území České republiky nejistý a mohla tak předvídat, že okolnosti jejího pobytu na území České republiky mohou vést k nucenému správnímu vyhoštění. Stěžovatelka tvrdí, že je nerozhodné, zda tento vztah se svým manželem navázala v době, kdy neměla uděleno povolení k pobytu. Dle jejího názoru je nutno zkoumat skutečný a aktuální stav, přičemž otázka, za jakých okolností její vztah s manželem vznikl, je pro posouzení zásahu do soukromého a rodinného života zcela nepodstatná. Na podporu svých tvrzení zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39. Závěry toho rozsudku však na nyní posuzovanou věc nejsou použitelné, neboť citovaný rozsudek se zabýval účelovostí souhlasného prohlášení o určení otcovství, nikoli posuzováním doby uzavření manželství ve vztahu k pobytovému statusu cizince. Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud správně vyložil a zohlednil dostupnou judikaturu a dovodil, že výjimečné okolnosti činící vyhoštění stěžovatelky nesouladné s článkem 8 Úmluvy v projednávané věci naplněny nebyly. Stěžovatelce nelze přisvědčit ani v tom, že její jednání bylo bagatelní a neodpovídající újmě, která by jí byla způsobena realizací správního vyhoštění. Porušovala tak právní předpisy soustavně a vědomě, což podstatně zvýšilo závažnost jejího protiprávního jednání. Nadto byla stěžovatelka již před vydáním napadeného rozhodnutí „varována“ předchozími řízeními o správním vyhoštění. Za těchto okolností nelze správní vyhoštění na jeden rok považovat za nepřiměřenou sankci, neboť stěžovatelce hrozilo vyhoštění až na pět let. Realizace správního vyhoštění za uvedených okolností je pak zcela v souladu s článkem 8 Úmluvy, a to z důvodu ochrany veřejného pořádku. Stěžovatelka sice tvrdí, že s ohledem na zavedenou správní praxi se nucené opuštění republiky téměř jistě změní v opuštění trvalé, neboť správní orgány vyhoštěným cizincům prakticky neumožňují návrat do země, žádné skutečnosti dokládající toto tvrzení však neuvedla. Stěžovatelka dále namítá, že realizace jejího vyhoštění by znamenala nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života jejího manžela. Toto tvrzení však blíže nekonkretizuje a ani vyjádření jejího manžela učiněné ve správním řízení pak tento závěr nijak neopodstatňuje. Lze tak uzavřít, že správní orgány obou stupňů a krajský soud všechna zákonem vyžadovaná kritéria pro posouzení přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky pečlivě zvažovaly a správně se s nimi vypořádaly i v odůvodnění svých rozhodnutí. Stejný závěr platí i o posouzení zdravotního stavu stěžovatelky, při němž správní orgány vycházely z lékařských zpráv

i z vyjádření ošetřující lékařky. Krajský soud navíc při jednání zjišťoval, zda má stěžovatelka k dispozici lékařskou zprávu dokládající nemožnost vycestování. Nelze tak přitakat stěžovatelce, že v řízení nebyl žádným způsobem zohledněn její zdravotní stav.

[13] Ve své poslední námitce stěžovatelka brojí proti postupu správních orgánů, jímž měla být zkrácena ve svém subjektivním právu na právní pomoc, což dovozuje ze skutečnosti, že paní T. T. H., právní asistentce v advokátní kanceláři zastupující stěžovatelku, nebyla umožněna přítomnost při výslechu ze dne 16. 8. 2013, přestože se prokázala plnou mocí udělenou zástupci stěžovatelky. To dokládá poukazem na své prohlášení ze dne 16. 8. 2013, založeném ve správním spisu a zasláném i zdejšímu soudu v příloze kasační stížnosti. Se stěžovatelkou lze souhlasit v tom, že právo na právní pomoc, garantované čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, je jedním ze základních procesních práv účastníka řízení. Zároveň je však třeba dodat, že toto právo není absolutní, naopak jej lze realizovat pouze při splnění zákonem stanovených podmínek, ve správním řízení pak za podmínek uvedených v § 33 odst. 1 správního řádu. Dle citovaného ustanovení vzniká oprávnění k zastoupení ve správním řízení udělením plné moci, která musí mít zásadně písemnou formu, pokud není udělena ústně do protokolu. Jelikož v nyní posuzovaném případě ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatelka udělila paní T. T. H. plnou moc ústně do protokolu, existence vztahu zastoupení mezi stěžovatelkou a paní T. T. H. by musela být správním orgánům deklarována jedinečně písemnou plnou mocí. Stěžovatelka se tak mýlí, když tvrdí, že správní orgány měly odvodit projev její vůle být zastoupena z toho, že se na služebnu správního orgánu dostavila v doprovodu pracovnice advokátní kanceláře nebo z toho, že se tato pracovnice advokátní kanceláře dožadovala přítomnosti u výslechu stěžovatelky. Jestliže stěžovatelka namítá, že se paní T. T. H. prokazovala plnou mocí již dne 16. 8. 2013, nelze pro toto tvrzení najít ve správním spisu oporu, neboť v něm založena plná moc udělená stěžovatelkou Mgr. Petru Václavkovi je datována až dne 23. 8. 2013. Relevantní není v tomto směru ani prohlášení paní T. T. H. ze dne 16. 8. 2013, které vzhledem ke své jednostrannosti není způsobilé jakkoli založit pochybnosti o neprokázání vztahu zastoupení mezi stěžovatelkou a paní T. T. H. ke dni 16. 8. 2013. Plná moc dokladující vztah zastoupení mezi stěžovatelkou a paní T. T. H. ke dni 16. 8. 2013 nebyla předložena ani při jednání před krajským soudem. Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za patřičné dodat, že ve správním řízení si účastník může jako zástupce zvolit i osobu, jež není advokátem. Nic tedy nebránilo stěžovatelce učinit kvalifikovaný, zákonem vyžadovaný projev vůle a udělit před svým výslechem plnou moc písemně či ústně do protokolu přímo paní T. T. H., přála-li si být jí zastoupena. Se stěžovatelkou lze souhlasit v tom, že krajský soud vzhledem k povaze a významu práva na právní pomoc nemohl dovozovat, že v případě zastoupení stěžovatelky by byl výsledek řízení totožný. Toto dílčí pochybení krajského soudu však nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť existence vztahu zastoupení mezi stěžovatelkou a paní T. T. H. ke dni 16. 8. 2013 nebyla prokázána. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že vytýkaný postup správních orgánů a krajského soudu byl zcela v souladu se zákonem a stěžovatelka ve svém právu na právní pomoc žádným způsobem zkrácena nebyla.

III. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť o samotné kasační stížnosti bylo rozhodnuto neprodleně. Další usnesení, jež by oddálilo následky napadeného rozhodnutí správního orgánu do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti (a s vydáním jeho rozsudku pak pozbylo účinnosti), by bylo nadbytečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 3/2003 - 44 ze dne 28. 8. 2003).

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaná ve věci úspěch měla, ale v řízení jí nevznikly žádné náklady, které by překračovaly rámec její běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2014

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu